

Tallinna Tõnismäe Riigigümnaasiumi ümberkorraldamine

Austatud haridus- ja teadusminister

Käesolevaga esitan Teile ettepaneku korraldada ümber Tallinna Tõnismäe Riigigümnaasiumi tegutsemise vorm. Kooli osana tegutsev Vabaduse Kool lõpetab järkjärgult tegutsemise põhikooli kolmandas kooliastmes ning alates 2027. aasta sügisest on tegemist peamiselt gümnaasiumiõppega, millele lisanduvad alates 2025/2026. õppeaastast ettevalmistava õppe grupid.

Tallinna Tõnismäe Riigigümnaasiumi ümberkorraldamise kirjeldus ja põhjendus

2022. aasta kevadel muudeti Tallinna Tõnismäe Riigigümnaasiumi põhimäärust, et võimaldada õpet põhikooli 3. kooliastmes ning mittetatsionaarses õppes. Muudatuse eesmärgiks oli luua alles loodava riigigümnaasiumi juurde kool Ukraina sõjapõgenike lastele. Kooli nimeks sai Vabaduse Kool, mis tegutseb õiguslikult Tallinna Tõnismäe Riigigümnaasiumi struktuuriüksusena. Kooli eesmärgiks oli lisaks haridusele pakkuda turvalist keskkonda, kuhu sõjapõgenike lapsed saaksid tulla. Tänapäevaks on riigi haridussüsteem sõjapõgenike vastuvõtuga kohanenud – enamus Ukrainast pärit noori õpib kohaliku omavalitsuse peetavates üldhariduskoolides. Samuti on alanud üleminek eestikeelsele haridusele, mis puudutab kõiki Eesti koolides õppivaid õpilasi.

Ukraina õpilaste kaasatus haridusse 15.11.2024. a seisuga:

Haridustase	UA õpilasi
alusharidus	2106
kutseharidus	951
üldharidus	6206
Kokku	9263

Üldhariduses õppijad kooliastme järgi:

Kooliaste	UA õpilasi
I kooliaste - 1.-3. klass	1872
II kooliaste - 4.-6. klass	1971
III kooliaste - 7.-9. klass	1861
gümnaasium - 10.-12. klass	502

Tallinna Tõnismäe Riigigümnaasiumi Vabaduse Kooli õppekavas toimub 40 protsenti õppes ukraini keeles ja 60 protsenti eesti keeles. Koolis õpib kokku üle 500 noore (7.-12. klass), mis moodustab 5% kõigist Ukraina päritolu õppijatest.

Ümberkorraldamise eesmärgiks on ettepanek järkjärguliselt vähendada Tallinna Tõnismäe Riigigümnaasiumi Vabaduse Kooli õppekohti põhikooli astmes. Alates 2025/2026. õppeaastast on kavas lõpetada vastuvõtt 7. klassi ning järgnevatel aastatel 8. ja 9. klassi. Praegused Vabaduse Kooli õppekoha õpilased saavad oma õppetööd koolis jätkata senistel tingimustel kuni lõpetamiseni. Põhikooli lõpetamisel on neil võimalus kandideerida samasse või mõnda teise gümnaasiumisse Eestis.

Eestis on põhikooli pidajaks üldjuhul omavalitsused ning edaspidi saavad Ukrainast pärit 7.-9. klassi õpilased kohad omavalitsustele kuuluvates põhikoolides.

Toetamaks edaspidi jätkuvalt Ukraina noori Eestis, on plaanis uuendada Tallinna Tõnismäe Riigigümnaasiumi õppekavu. Alates 2025/2026. õppeaastast luuakse just Vabaduse Kooli õppekoha õpetajate toel Ukraina noorte sisseelamise ja keeleoskuse toetamiseks intensiivse keeleõppe grupid põhikooli lõpetajatele, et aidata neil valmistuda kandideerimiseks soovitud gümnaasiumisse või kutseõppeasutusse. Antud grupid õpivad koolis mittestatsionaarse õppe vormis ning õppe nimetuseks on ettevalmistav õpe. Kool alustab ettevalmistava õppega juba 2025/2026. õppeaastal, et ühtlasi piloteerida õppimiskohustusega kaasnevat ettevalmistava õppe aasta sisu ja formaati.

Pikemas perspektiivis luuakse Tallinna Tõnismäe Riigigümnaasiumisse uussisserändajatele suunatud uus õppekava ehk Vabaduse Kooli kogemustest saadud teadmised rakendatakse nii Ukrainast kui mujalt Eestisse tulevate noorte heaks. Vabaduse Kooli õppekoha kogemusi plaanitakse rakendada ka loodavas Lasnamäe Mustakivi Riigigümnaasiumis, et tagada eesti keelt mitte emakeelena õppijate kiire kohanemine Eesti õppekavaga.

Ümberkorraldamise eesmärk on, et kõik Eesti gümnaasistid lõpetaksid kooli riikliku õppekava alusel ning saaksid selle läbimiseks vajalikku tuge.

Muudatusega ei kaasne täiendavaid kooskõlastamata kulusid.

Ümberkorraldamisega kaasnevad muudatused

Tallinna Tõnismäe Riigigümnaasiumi ümberkorraldamisega minnakse üle peamiselt gümnaasiumiõppele, lisandub ettevalmistav õpe mittestatsionaarses õppevormis. Praegused Vabaduse Kooli õppekoha õpilased saavad oma õppetööd koolis jätkata senistel tingimustel kuni lõpetamiseni. Põhikooli lõpetamisel on neil võimalus kandideerida Tallinna Tõnismäe Riigigümnaasiumisse või mõnda teise gümnaasiumisse Eestis.

Kaasnevad muudatused:

- Alates 2025/2026. õppeaastast on plaan lõpetada õpilaste vastuvõtt 7. klassi, vastu võetakse 8.-12. klassi.
- Igal järgneval õppeaastal vähendatakse põhikooli osa veel ning seega õppeaastal 2026/2027 võetakse õpilasi vastu vaid 9. klassi ning gümnaasiumi.
- 2027/2028.õppeaastal toimub vastuvõtt üksnes gümnaasiumisse ning põhikooli osa lõpetab tegevuse ehk viimane põhikooli lend lõpetab oma koolitee 2027. aasta kevadel.
- Vabaduse Kooli õpetajaid, kellega tehtavate ümberkorralduste tõttu uusi töölepinguid ei sõlmita, toetatakse läbi erinevate meetmete: 1) pakutakse võimalust arendada ja läbi viia ettevalmistavat õpet, mis toetab noorte keeleoskust ja muid vajalikke pädevusi edasiõppimisel kesk- või kutsehariduses; 2) pakutakse karjäärinõu ning tutvustatakse Töötukassa võimalusi; 3) luuakse koostöös Tallinna Haridusametiga infopakett töövõimalustest Tallinna munitsipaalharidusasutustes; 4) toetatakse koolitusvõimaluste kaudu pädevuste arendamist, mis võimaldavad tööturul paremini kandideerida.
- Alates 2025/2026. õppeaastast luuakse ettevalmistava õppe grupid, mis keskenduvad keeleõppele ning õpilase arengukohtade toetamisele, et aidata kaasa noorte edasisele õpitee jätkumisele kesk- või kutsehariduses.

Õpilasi, kellel on raskusi edasijõudmises põhikooliastmes, püütakse toetada kõikvõimalike vahenditega ning läbi individuaalse õppekava või proovitakse muude toetavate tegevustega viia põhikool lõpuni. Kui siiski hoolimata igakülgsest toest, peaks tekkima vajadus klassikursust korrata, siis püütakse leida lahendus koostöös kohaliku omavalitsuse ehk enamasti Tallinna linnaga, et leida õppijale sobilik kool, kus edasi õppida.

Kooli õpilaste, õpetajate ja töötajate arvud ning rahastamine

Tallinna Tõnismäe Riigigümnaasiumi inimeste ja eelarve arvestamine toimub kahes jaos – Vabaduse Kool (tabelis VK) ning algselt planeeritud Tallinna Tõnismäe Riigigümnaasiumi (tabelis TORGi) osa, mis tegutseb teist õppeaastat.

Tallinna Tõnismäe Riigigümnaasiumi planeeritud õpilaste, õpetajate, koolitöötajate ja juhtide arvud on järgmised:

		õpilasi	õpetajaid	koolitöötajaid	juhid
2024/2025 õa	TORG	310	25,6	14,5	2
	VK	503	55	21,5	3
	Kokku	813	80,6	36	5
2025/2026 õa	TORG	440	38,5	15,5	2
	VK	332	43	21,5	3
	Kokku	772	81,5	37	5
2026/2027 õa	TORG	416	37	15,5	3

	VK	330	43	21,5	2
	Kokku	746	80	37	5

Täna koosneb Tõnismäe Riigigümnaasiumi eelarve Vabaduse Kooli ja TORGi eelarvete summast. TORGi õpilase ja seetõttu ka õpetajate ja muu personali arv suureneb järgmisel aastal ühe lennu võrra, Vabaduse Kool vastavalt kahaneb. Seega tervikeelarve mõistes Tõnismäe Riigigümnaasiumi jaoks järgmiseks kolmeks õppeaastaks lisakulusid ei kaasne.

Koolihooned

Tallinna Tõnismäe Riigigümnaasiumi Vabaduse Kooli õppekoht asub aadressidel Lõkke 5 ja Endla 13, mis on lammutamisele määratud büroohooned. Samale pinnale on planeeritud Tõnismäe Riigigümnaasiumi tänapäevasele õppele sobilike tingimustega õppehoone. Lammutustööde ning ehitustööde ettevalmistamiseks tuleb praegu seal pinnal õppivad lapsed ja õpetajad viia alates 2027/2028 õppeaastast asenduspinnale. 2025.a esimeses kvartalis on plaanis läbirääkimised Rahvusraamatukogu ja kutseõppeasutustega asenduspindade leidmiseks. Õppe algus uues õppehoones on kavandatud 01.09.2030.

Kaasamisprotsess

Selleks, et ümberkorraldamise muudatusi kavandada ja ellu viia, tuleks kohtuda kõigi erinevate osapooltega, et vahetada informatsiooni, arutada läbi ümberkorraldamisega kaasnevad võimalikud mõjud ning saada osapooltelt neid puudutavates teemades tagasisidet – kooli hoolekogu liikmed, õpetajad ja õpilased. Ühtlasi esindavad samad inimesed ka Ukraina kogukonda laiemalt, kohtutud on ka Ukraina suursaadikuga ning talle olukorda selgitatud. Kooli tänast õpilaskonda puudutab muudatus väga vähesel määral.

Ümberkorraldamisega seoses on toimunud kohtumised erinevate osapooltega:

- Tallinna Tõnismäe Riigigümnaasiumi Vabaduse Kooli koolipere teavitamine ümberkorralduse plaanist 28.10.24 ühisel koosolekul.
- Tallinna Tõnismäe Riigigümnaasiumi Vabaduse Kooli kogukonna informeerimine ümberkorraldusest e-kirja teel 30.10.24.
- Haridus- ja teadusministri Kristina Kallase kohtumine Ukraina suursaadiku Maksym Kononenkoga 30.10.24.
- Novembris alustati läbirääkimisi Vabaduse Kooli õpetajatega, kelle ametikohad on muutumises.
- 2025. a alguses planeeritud kohtumised erinevate partneritega – Tallinna linna Haridusamet, Rahvusraamatukogu, kutseõppeasutused.

- Ümberkorralduse arutelu kooli hoolekogus 10.02.2025 – hoolekogu kiitis muudatusettepaneku heaks ning juhtis tähelepanu kommunikatsioonile ning protsessi juhtimisele.
- Ümberkorralduse arutelu kooli kahe õppekoha õpilasesindustega 04.02.2025 TORGi ning 13.02.2025 Vabaduse Kooli õpilasesinduses. Mõlemad esindused kiitsid ümberkorralduse heaks.

Ümberkorraldusettepanek oli avalikul aramusavaldamisel Eesti eelnõude infosüsteemis ajavahemikus 04.02.-18.02.2025. Arvamusi ei avaldatud.

Ümberkorraldamisest tingitud muudatused õigusaktides

Tallinna Tõnismäe Riigigümnaasiumi ümberkorraldamine ei too kaasa muudatusi seadustes. Muudetakse Tallinna Tõnismäe Riigigümnaasiumi põhimäärust, et võimaldada edaspidi õpet ainult gümnaasiumiosas ning ettevalmistavat õpet põhikooli lõpetanutele, kes pole saanud sisse gümnaasiumisse või kutseõppeasutusse.

Ümberkorraldamise kuupäev

Kooli tegevus korraldatakse ümber ajavahemikul 1. juuli 2025. a kuni 31. august 2027. a.

Ümberkorraldamise ettepaneku kooskõlastamine

Ümberkorraldamisettepanek esitati arvamuse avaldamiseks Tallinna Tõnismäe Riigigümnaasiumi hoolekogule ja õpilasesindusele.